

nyhetsbrev

Venneforening for "De Tvende fyr"?

Lille Torungens Venner og stiftelsen Lille Torungen fyr står overfor et viktig strategisk veivalg: Skal vi utvide vår virksomhet til også å omfatte Store Torungen fyrstasjon og bli "Venneforeningen De tvende fyr"?

Finn-Arnt Jacobsen (til høyre) overrekker blomster til Nils H. Thommesen.

Nils H. Thommesen utnevnt til æresmedlem

På siste årsmøte valgte Nils å takke for seg som foreningens formann gjennom 21 år. Årsmøtet valgte Finn-Arnt Jacobsen til ny formann.

Nils tok initiativet til å berge fyret i 1982 og har vært foreningens formann helt siden den ble dannet i mars 1983. Han har utrettelig kjempet for fyret under mottoet "bevare meg vel!" Som takk for innsatsen ble han utnevnt til æresmedlem og overrakt en spesialutgave av nøkkelen til fyret.

Som de fleste sikkert har fått med seg så er nå også Store Torungen fyr avfolket. Tårnet er fortsatt i drift, men Kystverket har ikke lenger tjenestelige behov for den øvrige bygningsmassen som består av to boliger, uthus, naust og smie. I november 2004 inviterte Kystverket alle interesserte til å sende inn søknad om leie av fyret. Vilklårene for leie er at anlegget åpnes for allmenheten og at leietakeren må påta seg vedlikeholdsansvaret.

Vi i styret for Lille Torungens Venner diskuterte saken, og kom fram til at dette er en spennende mulighet for oss til å utvide virksomheten og supplere det tilbudet vi i dag har. Begge fyrene er historisk og funksjonelt tett knyttet sammen. De er bygget samtidig i 1844 og ble drevet som "et fyr" med to lys. De er markante landemerker og Arendal ble tidlig kjent som byen med "de tvende fyr". En rekke foreninger og lag bruker fyrene som sin logo, til og med de to salene i byens nye kulturhus har fått navnene Lille og Store Torungen! Dette viser hvor identitetsskapende fyrene er for byens befolkning. Arendal har sin historie knyttet til sjøfart, og fyrene ved innseilingen til byen står som de største, synlige kulturminnene etter denne epoken.

Vi så tydelig at en slik utvidelse kan bli et for stort ansvar å bære for en liten forening som oss. Arendal og Oppland Turistforening (AOT) meldte også sin interesse for fyret, men var også på jakt etter en samarbeidspartner. Hva er da mer naturlig en at vi i samarbeid søker om å overta driften av Store Torungen? AOT har de samme målsettingene som oss, gjøre natur- og kulturopplevelser tilgjengelig for allmenheten. De ønsker å supplere sin fjellprofil med prosjekter langs kysten. Flere steder i landet er de allerede involvert i fyranlegg, enten alene eller sammen med andre lag og foreninger.

Sammen har vi sendt en søknad til Kystverket. I skarp konkurranse med andre interessenter ble vi valgt. Kystverket har stor tro på vårt konsept for framtidig drift av Store Torungen.

Vi ønsker å innrede den ene boligen og det tilhørende uthuset til utleieformål for folk som ønsker å besøke fyret og overnatte ytterst i havgapet. Tanken er å drive disse på samme måte som turistforeningens hytter i fjellet. Vi vil ta imot bestillinger på forhånd, samtidig som deler av anlegget også vil være åpent for folk som bare dropper uanmeldt innom. Det store

Store Torungen sett fra Lille Torungen. Kystverket ønsker å leie ut alle bygningene til høyre for tårnet.

naustet på brygga vil vi leie ut til arrangementer. Her kan en sitte lunt inne under tak, åpne de tre, store dobbeltdørene ut til brygga, og skue utsikten til Lille Torungen fyr og innseilingen til Arendal i solnedgangen..

Den store utfordringen blir selve tilsynet og vedlikeholdet av anlegget. Her har vi på gang et spennende samarbeid med firmaet Mørland & Karlsen AS (M&K). De har i mange år støttet virksomheten vår med fri skyss for styret ut og inn på dugnader og inspeksjoner til Lille Torungen. De disponerer en stor park med store og små båter for ethvert formål. De har lang erfaring med tjenester til sjøs innenfor blant annet buksering og berging. De ønsker å etablere en fast, vernet arbeidsplass under tilsyn som bl.a. kan utføre vedlikehold og være vertskap for våre gjester. Som gjenytelse får de lov til å disponere den ene boligen på fyret som "fyrvokterbolig".

AOT og LTV tenker å inngå en ettårig "forlovelse" der vi tester ut et samarbeid om begge fyrene. AOT vil overta og stå for felles booking. Etter et år vil vi evaluere samarbeidet og vurdere et videre permanent opplegg. Stiftelsen Lille Torungen fyr vil i prøveperioden være avtaleparten i forhold til Kystverket. Sammen med AOT inngår vi en driftsavtale med M&K. Vi har positive signaler fra bl.a. Arendal kommune med hensyn til oppstartstilskudd og årlig driftstilskudd.

Utvidelsen av stiftelsens virksomhet vil vi ta opp i Venneforeningens årsmøte den 16.06.05. Her vil vi innhente årsmøtets syn før vi inngår avtaler med Kystverket, AOT og M&K.

Styrets ambisjon er å komme igang med en foreløpig drift fra månedskiftet juni-juli allerede i år. Vi tror en utvidelse av virksomheten og et samarbeid med AOT vil bidra til å aktivisere vårt arbeid med bevaring av kystkulturen.

En liten bønn..

Trykking og utsendelse av dette infobladet koster penger, penger som vi gjerne vil bruke på vedlikeholdet av fyret. Det er derfor et ønske om at flest mulig av våre medlemmer sender sin e-postadresse til harald.tallaksen@c2i.net slik at mest mulig av distribusjonen kan gå via e-post. Da kan vi offere sende ut nyheter, innvitasjon til dugnader og turer med mer.

Årsmøte

Vi har den glede å invitere alle interesserte til årsmøte i

Lille Torungens Venner

Møtet holdes på Aust-Agder Kulturhistoriske senter,

Parkveien 16 - Arendal

Torsdag 16. juni kl. 19.00

Program for møtet:

Godkjenning av innkallingen - Valg av ordstyrer - Årsmelding - Årsregnskap - Forslag til budsjett - Fastsettelse av kontingent - Leieavtale for Store Torunge fyr og samarbeide med AOT - Valg - Innkomne forslag

Molo og brygge på Lille Torungen snart "i havn"

Arbeidet med gjenoppføringen av den gamle moloen og brygga i havna på Lille Torungen startet opp i 2003. Det første året stod selve moloen ferdig. I 2004 ble brygga på innsiden bygd opp. Arbeidene slutføres nå i sommer. Værforholdene har vist seg så tøffe at vi må støpe fast og bolte toppsteinene for at de skal ligge i ro under høststormene.

Vi har dessverre også problemer med hjørnet på den eldste brygga (i forgrunnen på bildet). Her har is og bølger rikkert løs en stor hjørnestein. Her vil vi forsøke å få inn nye stein

som støpes og boltes fast. Vi håper å unngå å måtte demontere hele hjørnet på brygga.

Selve havna er ytterligere rensket for stein slik at små båter kan komme helt inn til slippen. Fortsatt anbefaler vi at båter trekkes på land dersom en skal overnatte. Både Store og Lille Torungen ligger ytterst i havgapet, utsatt for østlige og sørlige vinder.

Totalt kommer byggearbeidene i havna på opp mot en million kroner. Penger er skaffet ved frivillige gaver, tilskudd og leieinntekter fra fyret.

